

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 190/2569

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 56, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 118, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 118 ทวิ, พ.ร.บ.การเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 297, ป.อ. มาตรา 29/1

## ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ตาม ป.อ. มาตรา 56 จะบัญญัติให้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการรอกการกำหนดโทษปรับหรือรอการลงโทษปรับได้ แต่ในส่วนขอโทษปรับรายวันนั้น เนื่องจากเป็นมาตรการบังคับตามคำพิพากษาอย่างหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นและยังคงดำเนินอยู่ยุติลง トラบใดที่ความผิดนั้นยังไม่ยุติลง จำเลยก็ยังคงต้องรับผิดชำระค่าปรับรายวันให้แก่รัฐ โทษปรับรายวันภายหลังศาลมีคำพิพากษาจึงไม่อาจจะระบุจำนวนรวมที่แน่นอนได้ว่าเป็นจำนวนเท่าใด ขึ้นอยู่กับว่าจำเลยจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าทำแล้วเสร็จเมื่อใด โทษปรับรายวันภายหลังศาลมีคำพิพากษาแล้วจึงไม่อาจรอกการลงโทษได้ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้รอกการลงโทษจำเลยคดีนี้ไว้ 2 ปี จึงมีผลเพียงการรอกการลงโทษปรับจำเลยในส่วนโทษปรับที่สามารถระบุจำนวนได้แน่นอนในวันที่ศาลมีคำพิพากษา ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาโดยให้ลงโทษปรับจำเลย 83,300 บาท กับให้ปรับรายวัน วันละ 450 บาท ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปตลอดระยะเวลาที่จำเลยยังคงฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าทำ คดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยไม่รื้อถอนอาคารที่เกิดเหตุออกไปจากลำน้ำอันเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าทำ การกระทำของจำเลยยังคงเป็นความผิดอยู่ โจทก์จึงสามารถยื่นคำร้องขอให้มีการบังคับคดีในส่วนขอโทษปรับรายวันหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา เพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของจำเลยนำมาชำระค่าปรับส่วนนี้ได้ ตาม ป.อ. มาตรา 29/1

## คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2563 ว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. 2456 มาตรา 117 วรรคหนึ่ง, 118, 118 ทวิ, 297 วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานปลูกสร้างอาคารล้งล้ำเข้าไปในแม่น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต ปรับตามพื้นที่ของอาคารที่ล้งล้ำ 90 ตารางเมตร ตารางเมตรละ 1,000 บาท เป็นเงิน 90,000 บาท และปรับรายวันตารางเมตรละ 10 บาท เป็นเงินวันละ 900 บาท ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 จนถึงวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 29 มกราคม 2563) รวม 84 วัน เป็นเงิน 75,600 บาท และปรับรายวัน วันละ 900 บาท ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 เป็นต้นไปตลอดระยะเวลาที่จำเลยยังคงฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าทำ ฐานฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าทำที่ให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากแม่น้ำ ปรับ 1,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ฐานปลูกสร้างอาคารล้งล้ำเข้าไปในแม่น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต คงปรับตามพื้นที่ของอาคารที่รูกล้ำตารางเมตรละ 500 บาท เป็นเงิน 45,000 บาท และปรับรายวันตารางเมตรละ 5 บาท เป็นเงินวันละ 450 บาท ตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 จนถึงวันฟ้องรวม 84 วัน เป็นเงิน 37,800 บาท และปรับรายวัน วันละ 450

บาท ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปตลอดระยะเวลาที่จำเลยยังคงฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่า ฐานฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าที่ให้ออกล่องสิ่งปลูกสร้างออกไปจากแม่น้ำคงปรับ 500 บาท รวมปรับ 83,300 บาท และปรับรายวัน วันละ 450 บาท ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 เป็นต้นไป ตลอดระยะเวลาที่จำเลยยังคงฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่า รอการลงโทษปรับไว้มีกำหนด 2 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 คำขออื่นให้ยก และคดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์ยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งออกหมายบังคับคดีจำเลยเพื่อบังคับคดีตามคำพิพากษาปรับจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 29/1 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องเนื่องจากศาลพิพากษาให้รอการลงโทษปรับไว้ จึงไม่มีเหตุให้ออกหมายบังคับคดี โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษากลับ ให้ออกหมายบังคับคดีแก่โจทก์ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า ศาลชั้นต้นชอบที่จะออกหมายบังคับคดีในส่วนโทษปรับรายวันตลอดระยะเวลาที่จำเลยฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่าที่ให้ออกล่องสิ่งปลูกสร้างที่ล่งลำแม่น้ำแควใหญ่ตามคำร้องโจทก์หรือไม่ เห็นว่า แม้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 จะบัญญัติให้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการรอการกำหนดโทษปรับหรือรอการลงโทษปรับได้ แต่ในส่วนโทษปรับรายวันนั้น เนื่องจากเป็นมาตรการบังคับตามคำพิพากษาอย่างหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การกระทำความผิดที่เกิดขึ้นและยังคงดำเนินอยู่ยุติลง トラบใดที่ความผิดนั้นยังไม่ยุติลง จำเลยก็ยังคงต้องรับผิดชำระค่าปรับรายวันให้แก่รัฐโทษปรับรายวันภายหลังศาลมีคำพิพากษาจึงไม่อาจระบุจำนวนรวมที่แน่นอนได้ว่าเป็นจำนวนเท่าใด ขึ้นอยู่กับว่าจำเลยจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่าแล้วเสร็จเมื่อใด โทษปรับรายวันภายหลังศาลมีคำพิพากษาแล้วจึงไม่อาจรอการลงโทษได้ ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้รอการลงโทษจำเลยคดีนี้ไว้ 2 ปี จึงมีผลเพียงการรอการลงโทษปรับจำเลยในส่วนโทษปรับที่สามารถระบุจำนวนได้แน่นอน ในวันที่ศาลมีคำพิพากษา ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า หลังจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาโดยให้ลงโทษปรับจำเลย 83,300 บาท และให้ปรับรายวัน วันละ 450 บาท ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2563 ซึ่งเป็นวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปตลอดระยะเวลาที่จำเลยยังคงฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าท่า คดีถึงที่สุดแล้ว จำเลยไม่ร้อถอนอาคราที่เกิดเหตุออกไปจากลำน้ำอันเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า การกระทำของจำเลยยังคงเป็นความผิดอยู่ โจทก์จึงสามารถยื่นคำร้องขอให้มีการบังคับคดีในส่วนโทษปรับรายวันหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา เพื่อยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของจำเลยนำมาชำระค่าปรับส่วนนี้ได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29/1 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิจารณามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

## องค์คณะ

นิรัตน์ พุกาญจนานนท์ · นพเรศ พันธุ์ธรา · ชัยชนะ กิจทวีพัฒนา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/190/2569>